

Lublin, 10 stycznia 2014 r.

RIO – II – 600/30/2013

Pan Jerzy Gaska
Burmistrz Ryk
ul. K. Wojtyły 29
08-500 Ryki

Szanowny Panie Burmistrzu

W dniach od 9 września do 13 listopada 2013 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej miasta Ryki. Protokół kontroli podpisano 19 listopada 2013 r.

W zakresie nieprawidłowości wyeliminowanych w trakcie kontroli, po udzieleniu przez kontrolujących stosownego instruktażu lub o incydentalnym charakterze – nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1113 z późn.zm.).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości:

1.1. Prowadzenie wspólnego dziennika budżetu i jednostki dla zdarzeń podlegających ewidencji bilansowej i pozabilansowej – str. 5-6 protokołu.

Zapisów operacji podlegających ewidencji pozabilansowej dokonywać w odrębnych urządzeniach księgowych, mając na uwadze zasady prowadzenia

dziennika, określone w przepisach art. 14 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.), w tym obowiązek kolejnego numerowania zapisów.

1.2. Ewidencjonowanie operacji na kontach nieuwjętych w zakładowym planie kont – str. 6 protokołu.

Zapisów o zdarzeniach dokonywać na kontach przewidzianych do stosowania w zakładowym planie kont, w związku z przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy o rachunkowości. Jeżeli ujęta w zakładowym planie kont liczba kont syntetycznych jest niewystarczająca w stosunku do potrzeb prowadzenia prawidłowej ewidencji – można uzupełnić je o konta dodatkowe, zgodne co do treści ekonomicznej, w tym również przy wykorzystaniu symboli kont, które nie mają zastosowania w jednostce lub o konta wskazane w planach kont ujętych w załącznikach do rozporządzenia, które mogą być dzielone na dwa lub więcej kont syntetycznych, zgodnie z przepisami § 15 ust. 1 pkt 1 i pkt 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289), powoływanego w dalszej części tego wystąpienia jako „rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.”.

1.3. Przypadki niezachowania systematyki zapisów, w tym nieprawidłowa ewidencja:

- *odsetek od należności budżetowych należnych na koniec kwartału i odpisów aktualizujących należności wątpliwe,*
- *operacji na kontach dochodów i wydatków Urzędu Miasta dotycząca m.in. zwrotów nadpłat i zwrotów wydatków oraz nieewidencjonowanie rozrachunków z własnymi jednostkami organizacyjnymi z tytułu rozliczeń kosztów rozmów telefonicznych,*
- *operacji związanych z realizacją dochodów z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,*
- *udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych i dochodów pobieranych przez urzędy skarbowe w księgach rachunkowych Urzędu Miasta oraz dochodów z tytułu podatków lokalnych (w wyniku ujmowania na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki” dochodów należnych za dany okres sprawozdawczy, a które wpłynęły w następnym okresie sprawozdawczym, wskutek czego w sprawozdaniu jednostkowym rocznym Rb-27S Urzędu Miejskiego w Rykach za 2012r. wykazano nieprawidłowe kwoty dochodów otrzymanych) – str. 7-9, 19, 26, 29-31 protokołu.*

Zapisów operacji gospodarczych w księgach rachunkowych dokonywać w porządku systematycznym, w związku z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy

o rachunkowości i zasadami funkcjonowania kont określonymi w załącznikach Nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r., w szczególności:

- a) odsetki od należności budżetowych, należnych na koniec kwartału, ujmować na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w korespondencji z kontem 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” (odsetki od należności podatkowych) lub z kontem 750 „Przychody finansowe” (odsetki od należności cywilnoprawnych);
- b) operacje związane z dokonywaniem odpisów aktualizujących wartość należności ujmować:

Wn 761 „Pozostałe koszty operacyjne” (odpisy aktualizujące z tytułu dochodów budżetu),

Wn 751 „Koszty finansowe” (odpisy aktualizujące należności finansowe),

Ma 290 „Odpisy aktualizujące należności”;

- c) zrealizowane wydatki budżetowe, np. za rozmowy telefoniczne, ujmować zapisami:

- wpływ faktury:

Wn 402 „Usługi obce”,

Ma 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”,

- zapłata za fakturę:

Wn 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”,

Ma 130 „Rachunek bieżący jednostki”,

- naliczenie kosztów rozmów telefonicznych podlegających refundacji przez jednostki organizacyjne miasta:

Wn 240 „Pozostałe rozrachunki”,

Ma 402 „Usługi obce”,

- wpływ kwot stanowiących zwrot wydatków poniesionych przez Urząd Miasta:

Wn 130 „Rachunek bieżący jednostki”,

Ma 240 „Pozostałe rozrachunki”

i dodatkowo - w celu zachowania zasady czystości obrotów na koncie 130 – wprowadzić techniczny zapis ujemny po obu stronach tego konta;

- d) realizację dochodów z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz podatków lokalnych ewidencjonować:

- przypis należności:

Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,

Ma 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”,

- wpłata należności:

Wn 101 „Kasa” lub Wn 130 „Rachunek bieżący jednostki”,

Ma 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”.

Do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” prowadzić ewidencję analityczną według dłużników, w celu umożliwienia kontroli terminowości wpłat, co w przypadku opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych ma szczególne znaczenie, bowiem zgodnie z przepisami art. 18 ust. 12 pkt 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 poz. 1356 z późn. zm.), w przypadku niedokonania opłaty za korzystanie z tego zezwolenia w terminach wskazanych w przepisach art. 11¹ ust. 7 cytowanej ustawy – zezwolenie wygasa.

Zapisów w ewidencji analitycznej do konta 130 „Rachunek bieżący jednostki” - subkonto dochodów, dokonywać na bieżąco, zgodnie z przepisami art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, mając na uwadze, że stanowi ona podstawę wykazania w sprawozdaniu Rb-27S dochodów wykonanych i otrzymanych z tytułu podatków, opłat i niepodatkowych należności pobieranych przez jednostkę samorządu terytorialnego, stosownie do przepisów § 3 ust. 1 pkt 4 i 5 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103);

- e) operacje dotyczące udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych i podatków, pobieranych przez właściwe organy (urzędy skarbowe), ujmować na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki” na bieżąco, w miesiącu ich wpływu na rachunek budżetu miasta, jako powtórzenie zapisu dokonanego na koncie 133 „Rachunek budżetu”.

Kwotę udziałów za grudzień danego roku budżetowego (przekazaną w styczniu roku następnego) zaliczać do przychodów roku którego dotyczą, ujmując ją w księgach urzędu w sposób ustalony w zakładowym planie kont (np. zapisem Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” i Ma 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”).

1.4. Nieprawidłowe ewidencjonowanie prawnego zaangażowania wydatków budżetowych roku bieżącego – str. 9 protokołu.

Ewidencję zaangażowania wydatków budżetowych roku bieżącego prowadzić na koncie 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” na bieżąco, ujmując na stronie Wn równowartość sfinansowanych wydatków budżetowych w danym roku budżetowym i równowartość zaangażowanych wydatków, które będą obciążały wydatki roku następnego, zaś na stronie Ma tego konta zaangażowanie wydatków, czyli wartość umów, decyzji i innych postanowień, których wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w roku bieżącym, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta, określonymi w załączniku Nr 3 do

rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

- 1.5. *Nieprowadzenie ewidencji analitycznej do kont 901 „Dochody budżetu” i 902 „Wydatki budżetu” – str. 9-11 protokołu.*

Prowadzić ewidencję analityczną do kont 901 „Dochody budżetu” i 902 „Wydatki budżetu”, w sposób umożliwiający ustalenie stanu poszczególnych dochodów i wydatków budżetu według podziałek klasyfikacji, zgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont, określonymi w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

- 1.6. *Prowadzenie ewidencji analitycznej do konta 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” i 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych” w ewidencji księgowej budżetu gminy, bez wyodrębnienia stanu rozliczeń z poszczególnymi jednostkami oświatowymi i z jednostką prowadzącą ich obsługę księgową – str. 11 - 12 protokołu.*

Ewidencję analityczną do kont 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” i 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych” prowadzić w sposób umożliwiający ustalenie stanu rozliczeń z poszczególnymi jednostkami budżetowymi z tytułu zrealizowanych przez nie dochodów i wydatków budżetowych, stosownie do zasad funkcjonowania tych kont, określonych w załączniku Nr 2 do przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

- 1.7. *Nieterminowe regulowanie zobowiązań, w tym z tytułu zobowiązań wynikających z faktur, zwrotu wniesionych w pieniądzu kwot wadium i zabezpieczeń należytego wykonania umów oraz II transzy dotacji na realizację zadań w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu – str. 13, 16-19, 145, 151-152 protokołu.*

Wydatków publicznych dokonywać w terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, stosownie do przepisów art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

Zwrotu wadium, wniesionego w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego przez wykonawcę, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza, dokonywać niezwłocznie po zawarciu umowy w sprawie zamówienia publicznego oraz wniesieniu zabezpieczenia należytego wykonania umowy, jeżeli jego wniesienia żądano, zgodnie z przepisami art. 46 ust. 1a ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 907 z późn. zm.) .

Wnoszone przez wykonawców w pieniądzu zabezpieczenie należytego wykonania umowy zwracać na rachunek bankowy wykonawcy:

- w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania przez zamawiającego za należyte wykonane – w przypadku zabezpieczenia należytego wykonania umowy,

- nie później niż w 15. dniu po upływie okresu rękojmi za wady – w przypadku kwot pozostawionych na zabezpieczenie tych roszczeń, zgodnie z przepisami art. 151 ust. 1 i 3 ustawy – Prawo zamówień publicznych.

Środki przyznanej dotacji przekazywać dotowanym podmiotom w terminach wynikających z zawartych umów, zgodnie z przepisami art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 z późn. zm.) w związku z przepisami art. 221 ust. 3 pkt 2 ustawy o finansach publicznych.

1.8. Nieujęcie w księgach rachunkowych 2012 r. wszystkich kosztów obciążających w tym roku jednostkę (na łączną kwotę co najmniej 7.859 zł) i nieujmowanie na kontach rozrachunkowych niektórych zobowiązań wynikających z faktur za energię zapłaconych gotówką przez członków Ochotniczych Straży Pożarnych – str. 14, 24-25 protokołu.

W księgach rachunkowych jednostki ujmować wszystkie obciążające ją koszty dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty, stosownie do przepisów art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Ewidencjonować na kontach rozrachunkowych wszystkie etapy rozliczeń poprzedzające płatność wydatków, stosownie do przepisów art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych.

1.9. Nieujawnienie w trakcie inwentaryzacji przeprowadzonej na 31.12.2012r. (i w latach poprzednich) nierealnego salda zobowiązań w wys. 25.295,17 zł na koncie 240/J4 „Pozostałe rozrachunki”, występującego od 2006 r. – str.15-16 protokołu.

Na kontach rozrachunkowych wykazywać rzeczywisty stan należności i zobowiązań, stosownie do przepisów art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Na ostatni dzień każdego roku obrotowego przeprowadzać rzetelną inwentaryzację aktywów i pasywów, zgodnie z przepisami art. 26 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w tym inwentaryzację zobowiązań przeprowadzać drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników, stosownie do przepisów art. 26 ust. 1 pkt 3 tej ustawy.

1.10. Przypadek ujęcia w księgach rachunkowych 2012 r. przychodu gruntów o wartości 56.842 zł, których własność przeszła na miasto Ryki z mocy prawa z dniem uprawomocnienia się decyzji zatwierdzających podział działek gruntu, tj. z dniem 9 lipca 2002 r. – str. 21-23 protokołu.

Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać, w postaci

zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, zgodnie z przepisami art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w związku z przepisami § 18 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

1.11. Niesporządzanie w 2012 r. zbiorczych sprawozdań Rb-27S i Rb-28S za miesiące niekończące kwartałów – str. 32 protokołu.

Sporządzać zbiorcze sprawozdania Rb – 27S „Miesięczne/roczne sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” oraz Rb–28S „Miesięczne/roczne sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” za każdy kolejny miesiąc kalendarzowy, stosownie do przepisów § 6 ust. 1 pkt 3 i § 19 ust. 1 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

1.12. Niewykazanie w sprawozdaniu Rb-N (jednostki i organu) wg stanu na koniec IV kwartału 2012 r. pozostałych należności z tytułu dostaw towarów i usług (w kwocie 4.699,78 zł) oraz wykazanie zaniżonych pozostałych należności z tytułu podatków i składek na ubezpieczenia społeczne (o 242.492,93 zł)– str. 32-33 protokołu.

Jednostkowe sprawozdanie Rb-N „Kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych”, sporządzać na podstawie ksiąg rachunkowych oraz innych dokumentów dotyczących jednostki, stosownie do przepisów § 4 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247 z późn. zm.). Jako pozostałe należności wykazywać wszystkie bezsporne należności niewymagalne z tytułu dostaw towarów i usług, podatków i składek na ubezpieczenia społeczne oraz z wszelkich innych tytułów nieobjętych pozostałymi kategoriami przedmiotowego sprawozdania, wyłączając odsetki, stosownie do § 13 ust. 1 pkt 6 „Instrukcji sporządzania sprawozdań”, stanowiącej załącznik Nr 9 do ww. rozporządzenia.

1.13. Niesporządzenie opisu systemu przetwarzania danych w zakresie funkcji służącej do obliczania skutków obniżenia górnych stawek podatków, stanowiących podstawę sporządzenia sprawozdania Rb-PDP - str. 35, 36 protokołu.

Uzupełnić dokumentację opisującą przyjęte zasady rachunkowości, przez sporządzenie opisu systemu przetwarzania danych w zakresie funkcji służącej do

obliczania skutków obniżenia górnych stawek podatków, stanowiących podstawę sporządzenia sprawozdania Rb-PDP „Roczne sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy”, stosownie do przepisów art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c ustawy o rachunkowości.

1.14. Zaniżenie – w sprawozdaniu Rb-PDP za okres od początku roku do 31 grudnia 2012 r. - skutków obniżenia górnej stawki w podatku rolnym (o 23,34 zł) oraz skutków udzielonych ulg i zwolnień w tym podatku (o 466,69 zł), w związku z nieprawidłowym wyliczeniem tych skutków dla gruntów zajętych na działalność w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz niewyliczeniem tych skutków dla gruntów, stanowiących wspólnoty gruntowe, zwolnionych z podatku rolnego na podstawie uchwały Rady Miejskiej – str. 36, 39 protokołu.

W sprawozdaniu Rb-PDP „Roczne sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” wykazywać kwoty stanowiące rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek podatków oraz udzielonych przez gminę ulg i zwolnień, obliczone za okres sprawozdawczy, stosownie do przepisów § 3 ust. 1 pkt 9 i 10 w związku z przepisami § 7 ust. 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik Nr 39 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Przy obliczaniu skutków obniżenia górnych stawek podatkowych (jako różnicy pomiędzy dochodami, jakie gmina mogłaby uzyskać stosując górne stawki podatkowe, a dochodami, jakie powinna uzyskać stosując niższe stawki uchwalone przez Radę Miejską) – wykazywanych w kolumnie „Skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy” – uwzględniać wszystkie przedmioty opodatkowania.

W kolumnie „Skutki udzielonych ulg i zwolnień...” wykazywać skutki zwolnienia wszystkich przedmiotów opodatkowania, przyjmując do ich wyliczenia stawkę podatku ustaloną w uchwale Rady Miejskiej.

1.15. Niezłożenie przez Urząd Miejski deklaracji na podatek od nieruchomości na 2012 r., mimo posiadania nieruchomości zwolnionych z tego podatku uchwałą Rady Miejskiej oraz niewyegzekwowanie deklaracji na ten podatek od miejskiej jednostki budżetowej i miejskiej instytucji kultury, mimo posiadania nieruchomości zwolnionych z podatku od nieruchomości uchwałą Rady Miejskiej, a w konsekwencji nieobliczenie i niewykazanie dla tych nieruchomości w sprawozdaniu Rb-PDP za 2012 r. skutków obniżenia górnych stawek (w kwocie 409.606,72 zł) oraz skutków udzielonych ulg i zwolnień w tym podatku (w kwocie 140.802,31 zł) – str. 37 - 40, 62 - 64, 77, 78 protokołu.

Składać deklaracje na podatek od nieruchomości od przedmiotów zwolnionych uchwałą Rady Miejskiej z tego podatku, zgodnie z przepisami art. 6 ust. 10 w związku

z art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.), a kwoty skutków obniżenia górnych stawek oraz skutków zwolnienia w tym podatku wykazywać w sprawozdaniu Rb-PDP „Roczne sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” w roku, w którym złożono deklaracje, mając na uwadze przepisy § 3 ust. 1 pkt 9 i 10 w związku z przepisami § 7 ust. 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik Nr 39 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Złożyć deklarację na ten podatek na 2012 r., wykazując w niej powierzchnię wszystkich nieruchomości zwolnionych z podatku uchwałą Rady Miejskiej, w tym również gruntów niezajętych pod pasy drogowe dróg publicznych, oznaczonych symbolem „dr” (drogi), mając na uwadze postanowienia § 1 ust. 1 uchwały Nr XXX/181/2004 Rady Miejskiej w Rykach z dnia 3 grudnia 2004 r. w sprawie wprowadzenia zwolnień od podatku od nieruchomości na terenie gminy Ryki w związku z art. 2 ust. 3 pkt 4, art. 2 ust. 2 oraz art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Od wszystkich podatników, korzystających ze zwolnień w podatku od nieruchomości na podstawie uchwały Rady Miejskiej, egzekwować obowiązek składania deklaracji, mając na uwadze przepisy art. 274a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r., poz. 749 z późn. zm.) w związku z art. 6 ust. 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Wezwać gminne jednostki organizacyjne, wskazane w protokole kontroli, które są posiadaczami nieruchomości komunalnych, do złożenia deklaracji na podatek od nieruchomości na 2012 r., a kwotę niewłaściwie wykazanych skutków obniżenia górnych stawek oraz udzielonych ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości wykazać w sprawozdaniu Rb - PDP, sporządzonym w roku, w którym Urząd Miejski i miejskie jednostki organizacyjne złożyły deklaracje (korekty).

Do sprawozdania Rb-PDP załączyć szczegółową informację o kwotach w nim ujętych, w rozbiciu na poszczególne lata, w tym w szczególności z podaniem wielkości skutków, będących wynikiem złożenia deklaracji na 2012 r., w związku z ustaleniami kontroli przeprowadzonej przez RIO.

2. W zakresie budżetu jednostki samorządu terytorialnego:

2.1. W zakresie dochodów budżetowych:

2.1.1. Niesprawdzanie bądź nieprawidłowe sprawdzanie deklaracji podatkowych, o czym świadczy:

- niewezwanie podatnika do korekty deklaracji na podatek rolny, w związku z wykazaniem w deklaracji użytków rolnych jako zwolnionych z podatku na podstawie uchwały Rady Miejskiej, mimo że grunty te faktycznie nie zostały zwolnione z opodatkowania,
- niewzywanie podatników do złożenia korekt deklaracji, mimo wykazania nieprawidłowej powierzchni gruntów, będących w ich posiadaniu,
- opodatkowanie podatników na podstawie deklaracji na podatek od nieruchomości, w których wykazano powierzchnię gruntów lub budynków niezgodną z ewidencją geodezyjną bądź umowami (np. dzierżawy),
- niewyjaśnienie przyczyn niewykazania do opodatkowania przez podatnika – w deklaracji na podatek od nieruchomości na 2012 r. i 2013 r. - wartości budowli, mimo ich wykazania w deklaracji na 2011 r. – str. 39, 51, 53, 54, 73 - 77 protokołu,

Czynności sprawdzające przeprowadzać z zachowaniem zasady pisemnego załatwiania spraw podatkowych i zasady prawdy obiektywnej, stosownie do przepisów art. 122 i art. 126 Ordynacji podatkowej, w związku z art. 280 tej ustawy.

W razie wątpliwości co do rzetelności złożonych deklaracji (np. w przypadku wykazania przez podatnika innej powierzchni gruntów, niż wynikająca z umowy), wzywać podatnika do udzielenia niezbędnych wyjaśnień lub do ich uzupełnienia, wyznaczając odpowiedni termin oraz wskazując przyczyny, ze względu na które dane zawarte w deklaracji podaje się w wątpliwość, stosownie do przepisów art. 274a § 2 powołanej ustawy.

Doprowadzić do zgodności danych zawartych w ewidencji podatkowej z danymi ewidencji geodezyjnej, zgodnie bowiem z przepisami art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2010 r. Nr 193, poz. 1287 z późn. zm.), podstawę wymiaru podatków stanowią dane zawarte w ewidencji gruntów i budynków.

Wyjaśnić, na podstawie przepisów art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej, w ramach czynności sprawdzających, przyczynę niewykazywania do opodatkowania – w deklaracjach na podatek od nieruchomości na 2012 r. i 2013 r., złożonych przez podatnika, ujętego pod poz. 2 załącznika nr III/4 do protokołu kontroli – wartości budowli.

Wystąpić do wskazanych w protokole podatników – zobowiązanych do zapłaty podatku – o przedłożenie deklaracji (korekt deklaracji), również za lata ubiegłe, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, określonego w przepisach art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej. W przypadku niewywiązania się z tego obowiązku, określić stosowną decyzją – na podstawie art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej – wysokość zobowiązania podatkowego.

2.1.2. Niezachowanie powszechności opodatkowania podatkiem rolnym, leśnym i od

nieruchomości, przez co należne dochody uszczuplono w latach 2012 – 2013 łącznie co najmniej o 42.405 zł – str. 49 - 52, 55, 56, 59 - 62, 67 - 72, 74, 79 protokołu.

W celu zapewnienia powszechności opodatkowania podatkiem rolnym, leśnym i od nieruchomości dokonywać okresowej weryfikacji danych zawartych w ewidencji podatkowej z ewidencją geodezyjną prowadzoną przez Starostwo Powiatowe w Rykach, w związku z przepisami art. 21 ust. 1 Prawa geodezyjnego i kartograficznego.

Opodatkować właścicieli i posiadaczy nieruchomości lub ich części, użytków rolnych bądź lasów, wskazanych w protokole kontroli, mając na uwadze przepisy art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz.U. z 2013 r., poz. 1381), art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 465) i art. 3 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, z uwzględnieniem okresu przedawnienia prawa do wymiaru zobowiązań podatkowych lub przedawnienia zobowiązań podatkowych, wskazanego w przepisach art. 68 i art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej, pamiętając że podatnikiem jest – co do zasady – właściciel nieruchomości lub ich części oraz właściciel użytków rolnych bądź lasów. Wyjątek dotyczy sytuacji, gdy właścicielem nieruchomości lub ich części, użytków rolnych bądź lasów jest Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego; wtedy podatnikiem jest ich posiadacz na podstawie umowy zawartej z właścicielem lub z innego tytułu prawnego albo bez tytułu prawnego, zgodnie z przepisami art. 3 ust. 1 pkt 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, art. 3 ust. 1 pkt 4 ustawy o podatku rolnym i art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy o podatku leśnym.

Złożyć deklarację na podatek od nieruchomości, w której wykazać gminne lokale mieszkalne, niestanowiące odrębnych nieruchomości, będące w posiadaniu osób fizycznych i uregulować należny podatek, stosownie do przepisów art. 2 ust. 1 pkt 2, art. 3 ust. 1 pkt 4 lit a w związku z art. 6 ust. 9 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Szkoły publiczne, będące posiadaczami użytków rolnych, opodatkowywać podatkiem rolnym na podstawie przepisów art. 3 ust. 1 pkt 4 ustawy o podatku rolnym. Szkoły korzystają ze zwolnienia z podatku rolnego – na podstawie art. 12 ust. 2 pkt 2 cytowanej ustawy – w zakresie gruntów zajętych na działalność oświatową, w sytuacji gdy szkoła złoży wniosek o zwolnienie, a organ podatkowy udzieli zwolnienia na podstawie decyzji, stosownie do przepisów art. 13d ust. 1 tej ustawy, przy czym zwolnienie stosowane jest od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożono wniosek (art. 13d ust. 3 ustawy). W przypadku gdy szkoła nie złoży takiego wniosku - zwolnienie z podatku rolnego nie może być zastosowane.

Przy opodatkowywaniu podatkiem od nieruchomości gruntów, stanowiących

wspólnoty gruntowe, uwzględniać przepisy art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 29 czerwca 1963 r. o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (Dz. U. Nr 28, poz. 169 z późn. zm.), w myśl których wspólnoty gruntowe są nieruchomościami; podatnikami są więc współwłaściciele (posiadacze) gruntów, a nie wspólnota. W przypadku braku możliwości ustalenia wykazów osób uprawnionych do udziału we wspólnotach, o których mowa w przepisach art. 8 cytowanej ustawy, przeprowadzić postępowanie mające na celu ustalenie samoistnych posiadaczy gruntów stanowiących wspólnoty gruntowe, a następnie wyegzekwować od nich informacje o nieruchomościach i obiektach budowlanych, na podstawie przepisów art. 274a § 1 Ordynacji podatkowej, w związku z art. 6 ust. 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Ponadto wystąpić do Starostwa Powiatowego w Rykach o dokonanie zmian w ewidencji gruntów, polegających na wykreśleniu podmiotu, ujętego pod poz. 16 załącznika Nr III/2 do protokołu, jako użytkownika gruntów, stanowiących własność gminy Ryki, skoro podmiot ten nie istnieje, mając na uwadze przepisy § 46 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454) - str. 61 protokołu.

2.1.3. Przypadki niewyegzekwowania deklaracji na podatek od nieruchomości, od niektórych podatników zwolnionych ustawowo z tego podatku – str. 59, 74 protokołu.

Od podatników – korzystających ze zwolnień ustawowych w podatku od nieruchomości – egzekwować obowiązek składania deklaracji na ten podatek, mając na uwadze przepisy art. 274a § 1 Ordynacji podatkowej w związku z art. 6 ust. 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

2.1.4. Nieprawidłowe opodatkowanie podatkiem rolnym bądź leśnym gruntów, stanowiących współwłasność, w tym:

- nieopodatkowanie gruntów odpowiadających udziałowi Skarbu Państwa we współwłasności z osobami fizycznymi,
- opodatkowanie jedną decyzją wymiarową gruntów, stanowiących odrębną własność osób fizycznych i gruntów o powierzchni odpowiadającej udziałom osób fizycznych we współwłasności ze Skarbem Państwa – str. 57 - 59 protokołu.

Przy opodatkowaniu użytków rolnych i lasów, stanowiących współwłasność, uwzględniać zasadę, że użytki rolne i lasy stanowią odrębny przedmiot opodatkowania, a obowiązek podatkowy ciąży solidarnie na wszystkich współwłaścicielach, stosownie do przepisów art. 3 ust. 5 ustawy o podatku rolnym i art. 2 ust. 4 ustawy o podatku

leśnym. Zasada solidarności polega na tym, że obowiązek podatkowy dotyczy w całości każdego ze współwłaścicieli gruntów i nie podlega podziałowi w stosunku do wielkości ich udziałów we współwłasności, przy czym do odpowiedzialności solidarnej za zobowiązania podatkowe należy stosować przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.), w związku z art. 91 Ordynacji podatkowej.

Jeżeli użytki rolne i lasy stanowią współwłasność osób fizycznych i Skarbu Państwa, egzekwować od osób fizycznych i jednostki organizacyjnej, będącej zarządcą mienia Skarbu Państwa, deklaracje na podatek rolny i leśny oraz opłacanie podatków na zasadach obowiązujących osoby prawne, w związku z przepisami art. 6a ust. 10 ustawy o podatku rolnym, art. 6 ust. 7 i art. 2 ust. 2 ustawy o podatku leśnym oraz art. 274a § 1 Ordynacji podatkowej, pamiętając, że podatnik – w związku z solidarną odpowiedzialnością za zobowiązania podatkowe – powinien wykazać w deklaracji, obejmującej grunty stanowiące współwłasność, cały grunt, a nie tylko część odpowiadającą jego udziałowi we współwłasności i wyliczyć podatek od całego gruntu stanowiącego współwłasność.

2.1.5. Opodatkowanie podatkiem od nieruchomości użytków rolnych, niezajętych na prowadzenie działalności gospodarczej, których użytkownikami wieczystymi są osoby fizyczne – str. 61, 62 protokołu.

Przy opodatkowywaniu gruntów uwzględniać przepisy art. 21 ust. 1 Prawa geodezyjnego i kartograficznego, a także art. 1 ustawy o podatku rolnym w związku z art. 2 ust. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, zgodnie z którymi podstawę wymiaru podatków stanowią dane zawarte w ewidencji gruntów i budynków, przy czym użytki rolne niezajęte na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza, opodatkowywać podatkiem rolnym, zgodnie z przepisami art. 1 ustawy o podatku rolnym w związku z art. 2 ust. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

2.1.6. Nieprawidłowości w zakresie umarzania zaległości podatkowych (przypadki), polegające na:

- wydaniu niektórych decyzji bez zebrania materiału dowodowego uzasadniającego udzielenie ulgi,
- niepowiadomieniu strony o przyczynach niedotrzymania terminu załatwienia sprawy,
- wskazywaniu – w decyzjach w sprawie umorzenia zaległości w podatku od nieruchomości - wyższej od faktycznej kwoty zaległości w tym podatku, a następnie księgowanie umorzonych zaległości w podatku od nieruchomości jako „odpis” podatku od nieruchomości i jako „odpis” w innym podatku, przy czym kwota umorzenia wynikająca z decyzji w sprawie umorzenia zaległości w podatku od

nieruchomości była zgodna z łączną kwotą dokonanych odpisów i mieściła się w łącznej kwocie zaległości podatnika w poszczególnych podatkach – str. 82 - 84 protokołu.

Decyzje w sprawie ulg w zapłacie podatków podejmować po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego, mającego na celu ustalenie czy zachodzą przesłanki ważnego interesu podatnika lub interesu publicznego, określone w przepisach art. 67a § 1 Ordynacji podatkowej. Decyzje w tych sprawach poprzedzać zebraniem materiału dowodowego, stosownie do przepisów art. 187 § 1 powołanej ustawy. Czynności dowodowe przeprowadzać z zachowaniem zasady pisemnego załatwiania spraw podatkowych i zasady prawdy obiektywnej, stosownie do przepisów art. 122 i art. 126 tej ustawy.

Sprawy wymagające postępowania wyjaśniającego załatwiać bez zbędnej zwłoki, nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowane nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania, w myśl przepisów art. 139 Ordynacji podatkowej. O przypadku niezałatwienia sprawy we właściwym terminie powiadamiać stronę, podając przyczyny niedotrzymania terminu oraz wyznaczać nowy termin załatwienia sprawy, stosownie do przepisów art. 140 cytowanej ustawy.

W decyzjach w sprawie umorzenia zaległości w podatku od nieruchomości wskazywać prawidłową (wynikającą ze szczegółowego konta podatnika) kwotę umorzenia zaległości w tym podatku, w związku z art. 210 § 1 pkt 5 Ordynacji podatkowej. Zamieszczanie – w decyzjach w sprawie umorzenia zaległości w podatku od nieruchomości – wyższej od faktycznej kwoty zaległości w tym podatku, a następnie księgowanie tej kwoty – w ewidencji podatkowej – nie tylko jako „odpis” podatku od nieruchomości, ale również jako „odpis” w innym podatku jest w istocie rozszerzeniem – przez organ podatkowy - żądania wnioskodawcy (strony postępowania) i naruszeniem przepisów art. 167 § 1 Ordynacji podatkowej, zgodnie z którymi rozszerzenie czy zgłoszenie nowego żądania należy wyłącznie do strony.

2.1.7. Niewystawienie bądź niesystematyczne wystawienie tytułów wykonawczych (przypadki) – str. 86, 95 protokołu.

Podejmować konsekwentne czynności zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w stosunku do osób posiadających zaległości podatkowe, w związku z przepisami art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2012 r., poz. 1015 z późn. zm.).

Po bezskutecznym upływie wyznaczonego w upomnieniu terminu płatności,

wystawiać tytuły wykonawcze i kierować je do właściwego miejscowo urzędu skarbowego systematycznie i bez zwłoki, stosownie do przepisów § 3 ust. 1, § 5 ust. 1, § 6 ust. 1 i § 7 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.) w związku z art. 15 § 1 cytowanej ustawy.

2.1.8. Wykazanie w ewidencji księgowej przedawnionych zobowiązań podatkowych (w kwocie ogółem 267.087,95 zł) – str. 86 - 93 protokołu.

Zobowiązania podatkowe, które zgodnie z przepisami art. 70 § 1 i § 4 Ordynacji podatkowej uległy przedawnieniu, odpisać z kont podatników, mając na uwadze przepisy art. 59 § 1 pkt 9 tej ustawy oraz art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

Ponadto wyjaśnić, czy zaległości podatkowe z lat 2001 - 2007 podatnika, objętego kontrolą, uległy przedawnieniu, mając na uwadze przepisy art. 70 § 1 i § 4 Ordynacji podatkowej, w myśl których zobowiązanie podatkowe przedawnia się z upływem 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności podatku, przy czym bieg terminu przedawnienia zostaje przerwany wskutek zastosowania środka egzekucyjnego, o którym podatnik został zawiadomiony, a po jego przerwaniu biegnie on na nowo od dnia następującego po dniu, w którym zastosowano środek egzekucyjny - str. 95 - 97 protokołu.

2.1.9. Wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na podstawie wniosków niezawierających numeru w rejestrze przedsiębiorców lub ewidencji działalności gospodarczej oraz bez potwierdzenia daty ich odbioru – str. 98, 99 protokołu.

Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wydawać na podstawie wniosków, zawierających wszystkie dane wymagane przepisami art. 18 ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012r., poz. 1356 z późn. zm.), za potwierdzeniem ich odbioru własnoręcznym podpisem, ze wskazaniem daty otrzymania, stosownie do przepisów art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2013 r., poz. 267).

2.1.10. Niezamieszczanie daty - na wpływających do Urzędu Miejskiego - oświadczeniach o wartości sprzedaży napojów alkoholowych w punkcie sprzedaży w roku poprzednim – str. 99 protokołu.

Na każdej wpływającej na nośniku papierowym dokumentacji o charakterze

finansowym lub mającym wpływ na gospodarkę finansową gminy – w tym na oświadczeniach o wartości sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych w punkcie sprzedaży w roku poprzednim - umieszczać pieczęć, zawierającą między innymi datę ich wpływu do Urzędu Miejskiego, zgodnie z przepisami § 42 ust. 2 w związku z § 7 pkt 6 załącznika Nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14, poz. 67 z późn. zm.).

2.2. W zakresie wydatków budżetowych:

2.2.1. Nieprawidłowości dotyczące dotacji udzielonej w 2012 r. na realizację zadań w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym, polegające na:

- niewskazaniu, w ogłoszeniu wyników otwartego konkursu ofert, wysokości przyznanych środków publicznych,
- niekwestionowaniu wydatków, w dwóch pozycjach kosztów, dokonanych w innych kwotach, niż określone w ofercie stanowiącej załącznik do umowy, bez zachowania – wymaganej pod rygorem nieważności – zmiany umowy w formie pisemnej – 114-115 protokołu.

W ogłoszeniu wyników otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych, określonych w przepisach art. 4 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, zawierać wszystkie informacje wymagane przepisami art. 15 ust. 2h tej ustawy.

Przestrzegać postanowień zawartych umów, tj. w przypadku wyrażenia zgody na zmiany sposobu realizacji zadania – dokonywać ich w sposób określony w umowie (na piśmie w drodze stosownych aneksów), w tym np. w przypadku wyrażenia zgody na zmianę kwot poszczególnych rodzajów kosztów związanych z realizacją zadania, określonych w kosztorysie ofertowym będącym załącznikiem do umowy – aktualizować ten kosztorys w trakcie realizacji zadania bądź w zawieranych umowach przewidywać możliwość dokonywania takich zmian bez konieczności pisemnych zmian umowy, określając przy tym dopuszczalny ich zakres (np. maksymalną kwotę przesunięć w pozycjach kosztorysowych), mając na uwadze przepisy art. 16 ust. 1 cytowanej ustawy.

2.2.2. Nieprawidłowości dotyczące warunków udziału w postępowaniu oraz dokumentów wymaganych od wykonawców na potwierdzenie spełniania tych warunków - stwierdzone w ogłoszeniach o zamówieniach oraz w specyfikacjach istotnych warunków zamówień, w postępowaniach o udzielenie zamówień pn.:

- 1) „Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym poprzez przebudowę dróg gminnych

w mieście Ryki łączących drogi powiatowe Nr1405L; Nr1446L; Nr1438L z drogą krajową Nr 17”,

2) „Zmiana pokrycia dachu nad budynkiem szkoły podstawowej z oddziałami przedszkola w Leopoldowie”,

3) „Prowadzenie robót związanych z bieżącym utrzymaniem czystości i porządku na terenach publicznych w mieście Ryki”,

polegające na:

a) żądaniu od wykonawców – na potwierdzenie spełniania warunku dotyczącego posiadania uprawnień do wykonywania określonej działalności lub czynności:

- w ogłoszeniu o zamówieniu (w postępowaniu nr 1 i 2) - „koncesji, zezwolenia lub licencji”, w sytuacji gdy dokumentów tych nie żądano w specyfikacji,
- w specyfikacji (w postępowaniu nr 3) – „licencji na wykonywanie krajowego transportu drogowego rzeczy”, w sytuacji gdy dokumentu tego nie żądano w ogłoszeniu,

a dodatkowo – przedmiot tych zamówień nie wymagał posiadania takich uprawnień,

b) nieopisanu – w ogłoszeniach o zamówieniach – warunków udziału w postępowaniu oraz sposobu dokonywania oceny spełniania tych warunków, mimo żądania dokumentów, które miały potwierdzać ich spełnianie oraz mimo zawarcia tych informacji w specyfikacjach, w tym w zakresie warunków dotyczących:

- posiadanej wiedzy i doświadczenia (w postępowaniu nr 2 i 3),
- dysponowania odpowiednim potencjałem technicznym (w postępowaniu nr 3),
- dysponowania osobami zdolnymi do wykonania zamówienia (w postępowaniach nr 1 i 2), przy czym w postępowaniu nr 3 warunku tego nie opisano też w specyfikacji – str. 118 do 124 protokołu.

Dochowywać należytej staranności przy formułowaniu treści ogłoszeń o zamówieniu oraz specyfikacji istotnych warunków zamówienia, zapewniając zgodność treści ogłoszeń z treścią specyfikacji istotnych warunków zamówienia, w tym m.in. w zakresie warunków udziału w postępowaniu, opisu sposobu dokonywania oceny spełniania tych warunków oraz oświadczeń i dokumentów potwierdzających ich spełnianie, stosownie do przepisów art. 36 ust. 1 pkt 5 i 6 oraz art. 41 pkt 7 w związku z art. 25 ust. 1 pkt 1 ustawy - Prawo zamówień publicznych. Zawarcie w ogłoszeniach o zamówieniu i w specyfikacji różniących się informacji uniemożliwia stwierdzenie, jakie w rzeczywistości elementy i warunki postępowania ustalił zamawiający, czy też jakich dokumentów zamawiający wymaga (wskazanych w ogłoszeniu, czy w specyfikacji), co może wprowadzać w błąd wykonawców ubiegających się o udzielenie zamówienia, a w konsekwencji prowadzić do naruszenia – określonej w przepisach art. 7 ust. 1 powołanej ustawy – zasady równego traktowania wszystkich

wykonawców i prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji.

Od wykonawców żądać wyłącznie oświadczeń lub dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, stosownie do przepisów art. 25 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych i wskazanych w przepisach rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2013 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy, oraz form, w jakich te dokumenty mogą być składane (Dz. U. z 2013 r., poz. 231), mając na uwadze, że zamawiający może żądać dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu jedynie w sytuacji, gdy dokona opisu sposobu oceny ich spełniania, stosownie do przepisów art. 25 ust. 1 i art. 26 ust. 2 w związku z art. 22 ust. 3 tej ustawy.

Na potwierdzenie spełniania warunku udziału w postępowaniu w zakresie:

- posiadania uprawnień do wykonywania określonej działalności lub czynności, zamawiający może żądać w szczególności koncesji, zezwolenia lub licencji – zgodnie z przepisami § 1 ust. 1 pkt 1 cytowanego rozporządzenia – jedynie, gdy przedmiot zamówienia wymaga posiadania takich uprawnień i zamawiający wskaże jakich konkretnie uprawnień, a w konsekwencji dokumentów je potwierdzających, wymaga;
- wiedzy i doświadczenia – żądając w ogłoszeniu o zamówieniu wykazu wykonanych robót budowlanych lub usług, na podstawie § 1 ust. 1 pkt 2 i 3 powołanego rozporządzenia, wskazywać ilość i wartość wykonanych robót (lub usług), którą zamawiający uzna za spełnienie przez wykonawcę tego warunku;
- dysponowania odpowiednim potencjałem technicznym - żądając wykazu narzędzi, wyposażenia zakładu i urządzeń technicznych, dostępnych wykonawcy w celu realizacji zamówienia wraz z informacją o podstawie dysponowania tymi zasobami - na podstawie § 1 ust. 1 pkt 4 tego rozporządzenia – wskazywać rodzaj oraz ilość wymaganego sprzętu, którą zamawiający uzna za spełnienie przez wykonawcę tego warunku,
- dysponowania osobami zdolnymi do wykonania zamówienia - żądając od wykonawców wykazu osób, które będą uczestniczyć w wykonywaniu zamówienia, na podstawie § 1 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia – wskazywać, dysponowanie iloma osobami i o jakich kwalifikacjach zawodowych, doświadczeniu i wykształceniu niezbędnym do wykonania zamówienia, zamawiający uzna za spełnienie tego warunku.

Żądanie dokumentów na potwierdzenie spełniania warunków udziału w postępowaniu, w sytuacji kiedy zamawiający tych warunków faktycznie nie sformułował, jest zbędne (formalnie pozbawione podstaw prawnych).

2.2.3. Nieokreślenie zakresu obowiązków członków komisji przetargowych, powołanych do

przeprowadzenia postępowań o udzielenie zamówień publicznych – str. 123-124 protokołu.

W przypadku powołania komisji przetargowej określać – w formie pisemnej – skład, organizację, tryb pracy oraz zakres obowiązków członków komisji, mając na uwadze zapewnienie sprawności jej działania, indywidualizacji odpowiedzialności jej członków za wykonywane czynności oraz przejrzystości jej prac, stosownie do przepisów art. 21 ust. 3 ustawy Prawo zamówień publicznych.

2.2.4. Niewezwanie wykonawców, których oferty wybrano, do uzupełnienia dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych pn.:

- a) „Zmiana pokrycia dachu nad budynkiem szkoły podstawowej z oddziałami przedszkola w Leopoldowie” - dokumentu dotyczącego posiadanej wiedzy i doświadczenia, tj. wykazu potwierdzającego wykonanie, w ramach wykonanych robót, konstrukcji drewnianej dachu,*
- b) „Prowadzenie robót związanych z bieżącym utrzymaniem czystości i porządku na terenach publicznych w mieście Ryki” - dokumentów dotyczących sytuacji ekonomicznej i finansowej wykonawcy, tj.:*
 - informacji banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo – kredytowej potwierdzającej wysokość posiadanych środków finansowych lub zdolność kredytową w wysokości 300.000 zł, w sytuacji gdy złożona przez wykonawcę opinia banku potwierdzała posiadanie środków pieniężnych na rachunku bieżącym, rachunkach pomocniczych i rachunkach terminowych przekraczających kwotę 150.000 zł,*
 - opłaconej polisy potwierdzającej ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej, w sytuacji gdy wykonawca nie udokumentował faktu jej opłacenia – str. 129-130, 143 protokołu.*

Wykonawców, którzy w określonym terminie nie złożyli wymaganych przez zamawiającego dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu, wzywać do ich złożenia w wyznaczonym terminie, chyba że mimo ich złożenia oferta wykonawcy podlega odrzuceniu albo konieczne byłoby unieważnienie postępowania, stosownie do przepisów art. 26 ust. 3 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Wykonawców, którzy nie wykazali spełniania warunków udziału w postępowaniu, wykluczać z postępowania, a ich oferty uznawać za odrzucone, stosownie do przepisów art. 24 ust. 2 pkt 4 oraz ust. 4 tej ustawy.

2.2.5. Zatwierdzanie w kosztorysie powykonawczym wykonawcy zamówienia pn. „Zmiana

pokrycia dachu nad budynkiem szkoły podstawowej z oddziałami przedszkola w Leopoldowie”, stanowiącym podstawę zapłaty faktur – ilości robót zgodnych z ilościami zawartymi w jego kosztorysie ofertowym, lecz niezgodnych z faktyczną ilością robót wykonanych, mimo przyjęcia – jako obowiązującej – formy wynagrodzenia kosztorysowego, zgodnie z którą ustalenie ostatecznej wysokości wynagrodzenia miało się odbywać w oparciu o ilości rzeczywiście wykonanych i odebranych robót – str. 130-141 protokołu.

Wykonawców robót budowlanych rozliczać rzetelnie i zgodnie z zawartymi umowami, dokonując zapłaty jedynie za roboty faktycznie wykonane i znajdujące potwierdzenie w dokumentacji projektowej i powykonawczej. Przed wypłatą kwot wynikających z faktur wystawionych przez wykonawców – dokonywać kontroli zasadności tych wypłat, sprawdzając, czy zafakturowana kwota odpowiada ilości i wartości robót faktycznie przez wykonawcę wykonanych, mając na uwadze obowiązek dokonywania wydatków w sposób wskazany przepisami art. 44 ust. 3 pkt 1 i 3 ustawy o finansach publicznych.

Wynagrodzenie kosztorysowe, zgodnie z definicją zawartą w art. 629 Kodeksu cywilnego, ustalane jest przez strony umowy na podstawie zestawienia planowanych prac i przewidywanych kosztów. Oznacza to, że wynagrodzenie to nie ma charakteru ostatecznego i wiążącego dla stron, jest jedynie prognozą i wartością wstępną, która może ulec zmianie, a ostateczną wysokość wynagrodzenia wykonawcy determinuje faktyczna ilość wykonanych przez niego prac, zawarta w sporządzonym przez niego kosztorysie powykonawczym. W przeciwnym razie, przyjmując za ostateczną wysokość wynagrodzenia wykonawcy, wartość ustaloną w umowie – niezależnie od ilości faktycznie wykonanych robót – wynagrodzenie takie przyjmuje formę wynagrodzenia ryczałtowego, o którym mowa w art. 632 tej ustawy, którego wysokość jest niezależna od faktycznego rozmiaru lub kosztów wykonanych prac.

Od inspektora nadzoru inwestorskiego egzekwować należące do niego obowiązki wynikające z zawartych umów oraz przepisów art. 25 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2013 r., poz. 1409), w tym m.in. reprezentowanie inwestora na budowie przez sprawowanie kontroli zgodności jej realizacji z projektem i pozwoleniem na budowę, przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej, potwierdzanie faktycznie wykonanych robót, a także kontrolowanie rozliczeń budowy w przypadku ich żądania, zgodnie z przepisami art. 25 pkt 1 i 4 tej ustawy.

2.2.6. Zlecenie wykonania robót budowlanych – bez zachowania formy pisemnej –

str. 139,140 protokołu.

Umowy o roboty budowlane zawierać na piśmie, stosownie do przepisów art. 648 § 1 Kodeksu cywilnego.

2.2.7. Wyznaczenie terminu składania ofert – w postępowaniu o udzielenie zamówienia pn. „Prowadzenie robót związanych z bieżącym utrzymaniem czystości i porządku na terenach publicznych w mieście Ryki” – krótszego niż 7 dni od dnia zamieszczenia ogłoszenia o zamówieniu w Biuletynie Zamówień Publicznych – str. 142 protokołu.

W postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, prowadzonym w trybie przetargu nieograniczonego, którego wartość jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Prawo zamówień publicznych, termin składania ofert wyznaczać z uwzględnieniem czasu niezbędnego do przygotowania i złożenia oferty, z tym że w przypadku dostaw lub usług termin ten nie może być krótszy niż 7 dni od dnia zamieszczenia ogłoszenia o zamówieniu w Biuletynie Zamówień Publicznych, stosownie do przepisów art. 43 ust. 1 tej ustawy. Termin ten należy obliczać zgodnie z przepisami art. 111 ustawy Kodeks cywilny, w związku z art. 14 ustawy Prawo zamówień publicznych.

2.2.8. Zawarcie 27 grudnia 2011 r. umowy na wykonanie zamówienia pn. „Prowadzenie robót związanych z bieżącym utrzymaniem czystości i porządku na terenach publicznych w mieście Ryki”, mimo że do dnia jej zawarcia wykonawca – wbrew postanowieniom działu XVI pkt 1 specyfikacji istotnych warunków zamówienia – nie wniósł w pełnej wysokości zabezpieczenia należytego wykonania umowy (wpłata kwoty 9.722 zł, stanowiącej uzupełnienie kwoty wadium zaliczonego w poczet zabezpieczenia, dokonana została 2 dni po zawarciu umowy) – str. 144 protokołu.

Od wykonawców zamówień publicznych egzekwować obowiązek wnoszenia zabezpieczenia należytego wykonania umowy na warunkach (w tym w terminach) ustalonych – na podstawie art. 36 ust. 1 pkt 15 ustawy Prawo zamówień publicznych – w specyfikacji istotnych warunków zamówienia i wskazanych w zawartej umowie – na cały okres realizacji zamówienia, aż do momentu jego odbioru, biorąc pod uwagę funkcję zabezpieczenia (zabezpiecza roszczenia zamawiającego z tytułu niewłaściwej realizacji umowy).

2.3. W zakresie rozliczenia otrzymanych i udzielonych dotacji:

2.3.1. Nieterminowa wypłata zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej za II półrocze 2012 r. – str.147 protokołu.

Wypłaty zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej dokonywać w terminach wskazanych w przepisach art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. Nr 52, poz. 379 z późn. zm.), w tym – jeżeli wnioski o zwrot podatku zostały złożone w terminie od dnia 1 sierpnia do dnia 31 sierpnia – wypłaty zwrotu dokonywać od dnia 1 października do 31 października.

2.3.2. Nieprawidłowe rozliczenie dotacji udzielonej Miejskiemu Klubowi Sportowemu Ryki na realizację w 2012 r. zadań z zakresu upowszechnienia kultury fizycznej, w wyniku przyjęcia sprawozdania z realizacji zadania, z którego wynikało, że w niektórych pozycjach kosztów poniesiono wydatki w kwotach wyższych niż zaplanowane w kosztorysie ofertowym i przekraczających ustalony w umowie poziom dopuszczalnych zmian – str. 152 - 155 protokołu.

Dokonywać kontroli i oceny realizacji zleconego zadania publicznego, w szczególności prawidłowości wykorzystania środków publicznych otrzymanych na jego realizację, stosownie do przepisów art. 17 pkt 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, mając na uwadze, że jedną z form tej kontroli jest weryfikacja sprawozdań z wykonania zadań publicznych składanych przez dotowane podmioty.

Sprawdzać przestrzeganie przez dotowane podmioty postanowień zawartych umów, tj. czy w poszczególnych rodzajach kosztów związanych z realizacją zadania dokonano wydatków do wysokości kwot określonych w kosztorysie ofertowym będącym załącznikiem do umowy lub – w przypadku wystąpienia zmian – czy dokonano ich do ustalonego w umowie maksymalnego poziomu dopuszczalnych przesunięć w pozycjach kosztorysowych, mając na uwadze przepisy art. 16 ust. 1 powołanej ustawy.

W sytuacji braku akceptacji dokonanych przez podmiot dotowany zmian w zakresie sposobu realizacji zadania (w tym przesunięć w poszczególnych rodzajach kosztów ponad dopuszczalny umową poziom) oceniać, czy dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem oraz w należytym wysokości, stosownie do przepisów art. 252 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. W przypadku stwierdzenia, że dotacja podlega zwrotowi, wydawać stosowne decyzje o zwrocie dotacji zgodnie z przepisami art. 61 ust. 1 pkt 2 tej ustawy.

3. W zakresie mienia komunalnego:

3.1. *Przypadki niesporządzenia wykazów nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem lub dzierżawę – str. 160-161 protokołu.*

Sporządzać i podawać do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem lub dzierżawę, zgodnie z przepisami art. 35 ust. 1 ustawy 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102 poz. 651 z późn. zm.). Obowiązek ten nie dotyczy oddania nieruchomości w najem lub dzierżawę na czas oznaczony do 3 miesięcy, jednakże wykaz sporządza się i podaje do publicznej wiadomości, jeżeli po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 miesięcy strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość, o czym stanowi przepis art. 35 ust. 1b tej ustawy.

3.2. *Nieuregulowanie formy władania nieruchomościami przez miejskie jednostki organizacyjne - str. 161-162 do protokołu*

Uregulować formę władania nieruchomościami komunalnymi przez jednostki organizacyjne miasta, zgodnie z przepisami art. 18 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Rada Miejska w Rykach